

2020

Årsrapport NAML

Merete Bellingmo

Innhold

Annerledesåret 2020	2
OPPGAVER OG SAMARBEIDSPARTNERE	4
HØRINGER	4
NAML-Pro	4
BLIANLEGGSGARTNER.NO	4
FAGUS (FAGLIG UTVIKLINGSSENTER FOR GRØNTANLEGGSSSEKTOREN).....	4
BLIMESTER.COM.....	5
SOA OG OKAB	5
VEA	5
ÅRETS GRØNNE PARK	5
KOMPETANSEFORUM BNL	6
MILJØFORUM BNL.....	6
ETISK HANDEL NORGE	6
BNL Byggenæringens Landsforening	7
NORSK KOMMUNALTEKNISK FORENING	12
NORDISK SAMARBEID – NORDISKE PRESIDET	12
EUROPEISK SAMARBEID	12
FAGBLADER.....	13
INNKJØPSAVTALER	13
ORGANISASJONEN NAML	14
TILLITSVALGTE	14
ARBEIDSMILJØ	14
MEDLEMMER.....	15
SEKRETARIATET	15
OVERORDNEDE MÅLSETNINGER	15
LOKALITETER	15
REGNSKAPSFØRER	15
REVISOR	15
ØKONOMI.....	15
KOMPETANSETILSKUDD	16

Annerledesåret 2020

Året er sterkt preget av den pågående pandemien. Likevel oppleves det i bransjen en optimisme når vi ser frem i 2021.

Hvordan kan vi ruste oss for nedgangen vi tror vil komme i markedet i 2020? Dette var den overbyggende tematikken da vi la planene våre for 2020 på denne tiden i fjor. Vi så tendensene til en viss nedgang, og ønsket å forberede oss best mulig på det vi mente den gang var på gang.

Senere skulle det vise seg at alt ble mye verre.

Vi avlyste årsmøte rett før Norge stengte ned. Vi foretok en rekke vurderinger for og imot en avlysning dagene før. En stund trodde vi det ville være mulig å gjennomføre, men noen timer før regjeringen stengte ned Norge 12. mars besluttet vi at årsmøtet og fagdagen måtte avlyses.

I tillegg til valg av ny styreleder skulle vi både takke av Tor Jørgen Askim og introdusere Bjørn som ny fagansvarlig under årsmøtet, så avlysningen medførte både at Stein Wikholt måtte virke som styreleder noen måneder til og at Bjørn fikk en litt annerledes oppstart enn vi hadde sett for oss.

Etter kunngjøringen fra regjeringen 12. mars startet en hektisk periode for styret og administrasjonen.

Vi fikk oversikt over situasjonen til medlemsbedriftene til å ringe hver eneste bedrift. Denne informasjonen tok vi så med oss inn i fellesskapet i NHO, som på sin side var en viktig samtalepartner for regjeringen når det gjaldt de ulike korona-tiltakene som ble satt i verk.

Fram mot sommeren deltok NAML i høringer om smittevern og økonomiske tiltak, og 12. juni – nøyaktig tre måneder etter at Norge stengte ned – ble det også tid til det utsatte årsmøtet. Dette skjedde digitalt, og Karsten Totland Raddatz ble valgt inn som ny styreleder.

På den andre siden av sommerferien ble det også anledning til å møtes fysisk. Etter smittetoppen på våren var smittetallene jevnt over lavere i sommermånedene, og etter initiativ fra medlemmene ble det arrangert en fagsamling i Bodø fra 21. til 23. august. 40 personer deltok, pratet fag og diskuterte både smittevern og mer overordnede problemstillinger.

I tillegg til denne samlingen har administrasjonen også vært på fysiske bedriftsbesøk i Midt-Norge. Her ble det blant annet diskutert rekruttering og framtidige krav til bærekraft.

Det var også avtaler på medlemsbesøk i Agder i månedsskiftet oktober/november, men dette ble gjennomført digitalt på grunn av smittesituasjonen på det tidspunktet.

Når det gjelder den generelle markedssituasjonen i 2020 har privatmarkedet kommet bedre ut enn man fryktet i starten av pandemien.

På høsten har stimuleringsmidlene fra regjeringen gitt en viktig innsprøytning for offentlige oppdrag, og dette har skapt en del mindre igangsettinger i kommunene. Samtidig har koronaen medført at saksgangen er langsommere enn normalt og private utbyggere er avventer investeringer. Vi er derfor noe avventende til hva som vil skje i 2021.

2020 har også vært året for store, viktige høringer. Både den videregående utdanningen og blågrønn faktor er oppe til revisjon, og et stort reguleringsregime skal gjennomgå. NS 3420 kapittel K, kvalitet i byggenæringen og ny gatenorm for Oslo er viktige saker for anleggsgartnerbransjen.

Rekruttering er en evig tilbakevendende problemstilling. Selv om vi står midt i en pandemi stilles det krav til fagarbeidere og lærlinger i alle offentlige tiltak, og i den sammenhengen har vi gjort en analyse på hvordan vi best løser dette og hvilke behov vi trenger å få løst. I analysen ligger de positive resultatene fra Trøndelag, Bergen og Vestfold.

De regionale engasjementene viser resultater, og dette vil vi ta med oss videre. Nå planlegger vi informasjons- og annonseringskampanjer i sosiale medier, hvor vi vil vise fram faget. Dette materialet vil også ble brukt til de digitale utdanningsmessene, som er et nytt format for absolutt alle. Vi har deltatt ved messene i alle regionene.

Ved årets slutt er det satt i gang et arbeid med å revidere og utvikle nytt innhold og oppsett på vår hjemmeside NAML.no og rekrutteringssiden blianleggsgartner.no.

Blianleggsgartner.no er en god landingside for all rekrutteringsaktivitet. Vi vil nå lage egne geografiske sider tilpasset de enkelte geografiske områdene ungdommene ønsker å finne. Bildene og tekstene fra dere er gode bidrag i arbeidet med utviklingen.

Hva som skjer med Sentral Godkjenning og byggekvalitet er fortsatt uklart og vi vet ennå ikke hva som kommer til erstatning her. Det vi vet er at dokumentasjon og beskrivelse av faget og kvaliteten i faget er avgjørende. Standardarbeidet og læreplanarbeidet er de styrende og beskrivende offisielle dokumentene som i dag eksisterer. Vi har derfor gått inn med tyngde og kraft inn i arbeidet med disse. Kanskje blir dette det eneste i fremtiden..

Midt oppe i denne koronaen har vi lansert NAML pro. Lanseringen ble litt vanskeligere enn tenkt på grunn av reiserestriksjoner. Dette verktøyet skal være et godt og enkelt verktøy for små og mellomstore bedrifter. Et godt styringssystem er viktig for bedriftene. Private utbyggere også stiller krav til dokumentasjon av bærekraft, sporing av materialer, klimaavtrykk og etisk handel.

I desember arrangerte vi en digital høring mellom våre medlemsbedrifter på hvordan vi kan møte krav innen bærekraft og etisk handel. Dette resulterte i gode konkrete forslag som siden ble innlegg i bygg.no. Forslagene vil bli presentert i møte mellom Etisk Handel Norge og ulike involverte aktører i Bygg og Anlegg.

"Then day comes, we step out of the shade aflame and unafraid.

The new dawn blooms as we free it.

For there is always light, if only we're brave enough to see it."

Amanda Gorman (2021)

OPPGAVER OG SAMARBEIDSPARTNERE

HØRINGER

Det har i 2020 blitt besvart 5 høringer fra NAML

- Læreplaner evaluering og utvikling av nye.
- Gatennorm i Oslo
- Blågrønn faktor NS 3420
- Miljøfyrtårn - Temarevisjon, naturmangfold
- VEA – Ny fagplan Anleggsgartnerteknikker

NAML-Pro

NAML-Pro, NAML sitt egne KS/HMS system, har fått en litt treg start. Systemet skulle presenteres og lanseres medlemmene på årsmøtet i 2020 som ikke ble noe av. Det har vært gjennomført en god del presentasjoner over Teams, og noen av våre medlemmer er godt i gang med systemet. Det er dannet en brukergruppe med disse bedriftene, slik at erfaringer, om systembruk kan utveksles. Det gamle systemet En Bedre Bedrift er avsluttet i 2020.

BLIANLEGGSGARTNER.NO

Det er et stort engasjement rundt rekrutteringa av lærlinger og fagarbeidere til våre bedrifter. Vi startet året med å sende ut 131 bannere med påtrykk bli anleggsgartner. Disse har nå vært å se over hele landet på ulike anleggsgjerder og vegger.

Flere regioner bruker blianleggsgartner.no som landingsside for side aktiviteter. Vi har i 2020 gjort en grundig analyse og gjennomgang over rekrutteringsarbeidet og behovet. Vi mener å ha funnet en godbalanse i strategien i det å være en landsdekkende bransje organisasjon bestående av ulike regioner med ulike skole og rekrutteringsbehov. De ulike regionene styrer sin egen rekruttering etter behov og engasjement. Vi har erfaring på at lokalt engasjement er det som gir best resultat. NAML bistår og tilrettelegger for aktivitet lokalt og presenterer og informerer om faget nasjonalt.

Samtidig er vi fageier og premissleverandør i utviklingen av faget når det gjelder f.eks læreplaner i videregående skole, skoletilbud, innhold i mesterutdanning og standardarbeid. Dette eierskapet kan vi ikke gi ifra oss.

Samarbeid og engasjement

NAML vil i 2021 fornye siden med blant annet nye egne geografiske landingssider. Her benytter vi profesjonell kompetanse i utviklingsarbeidet. Målsettingen er at ny side vil være ferdig utviklet før sommeren 2021.

Vi avsluttet året med å forberede for en landsdekkende digital utdanningsmesse. Her hadde vi et godt samarbeid med jobbute.no, Gjennestad vgs., Mære vgs., region Sør, OKAB Hordaland og Fagus slik at vi fikk på plass fine presentasjoner og filmer til denne messa. Det er viktig at vi blir godt synlige i sosial medier og er aktivt til stede. Med å kunne benytte det gode materialet som finnes i vårt fellesskap blir dette flott.

FAGUS (FAGLIG UTVIKLINGSSENTER FOR GRØNTANLEGGSSSEKTOREN)

FAGUS er et bindeledd mellom forskningsmiljøene og næringen i den grønne sektoren.

Tim Fosvold, NAML er nå valgt styreleder i Fagus. Daglig leder i Fagus, Mari Myhre utvikler organisasjonen gjennom god aktivitet og tett dialog med eierorganisasjonene. NAML samarbeider godt med Fagus og ønsker å bidra slik at Fagus fremstår som en ressurs for grønn sektor.

BLIMESTER.COM

Blimester.com har hatt et godt år i 2020 på tross av pandemi. Kullene øker og det forventes et driftsoverskudd i 2020. Driftsoverskudd 2020 gjør at det nå lages en plan for tilbakebetaling av lån fra eierne med start i driftsår 2022.

NAML er her deleier. Ni landsomfattende bransjeforeninger i byggenæringen står bak utdanningstilbudet, og bidrar med unik erfaring og kunnskap om det å være mester i byggefagene. Det gis rabatt til eierorganisasjonene.

Studiet er basert på prosjektbasert læring. I undervisningen hos Blimester.com tar vi utgangspunkt i relevante byggeprosjekter når du bl.a. lærer om ledelse av håndverksbedrifter, byggesak, byggeplassledelse, prosjektering, faglig kalkulasjon, markedsføring, økonomistyring og krav og kriterier knyttet til den faglige utførelsen av de ulike byggearbeidene.

SOA OG OKAB

SOA er vårt fags opplæringsssenter og en kvalitetsmessig god kursarrangør for oss. SOA er med i samarbeidet vi har med skolene om samfunnskontrakter. De er en nøkkel for at dette samarbeidet skal bære frukter.

Opplæringskontoret og NAML Region Vest har et godt samarbeid med OKAB.

NAML inviterer til et felles møte med sine opplæringskontor OKAB og SOA i forkant av opplæringskonferansen i BNL juni. Denne ble dessverre avlyst dette året. I dette møtet tas opp aktuelle problemstillinger og målsettingen er å samordne bransjen og opplæringskontorene.

VEA

Norges grønne fagskole – Vea, fagskolen for anleggsgartnere. Innen anleggsgartnerfaget er det så mange variabler som spiller inn og muligheter innen vann og planter, at faget er i konstant utvikling. Det flott at vi som bransje har mulighet til å videreutdanne oss. I dag er styreleder i NAML Karten Raddatz en del av styret ved fagskolen.

Norges grønne fagskole – Vea tilbyr høyere yrkesfaglig utdanning innen grønne fagområder. Alle studiene er på deltid og nettbasert med samlinger. Med yrkesrettet utdanning gir det kompetanse som kan tas i bruk i arbeidslivet uten ytterligere opplæringstiltak. Vea tilbyr mange ulike fagskoleutdanninger.

Ut av mange kan vi nevne:

- Anleggsgartnertekniker
- Grøntanleggslære med LOD
- Sirkulærdisponering av vann
- Grøntanleggsforvaltning – hageplanlegging, skjøtsel og ledelse
- Hageplanlegging
- Skjøtsel og drift av uteområder
- Historiske grøntanlegg

<https://www.vea-fs.no/studietilbud/>

ÅRETS GRØNNE PARK

Annerledes året 2020 med mange reiserestriksjoner har gjort komitearbeidet med nomineringen vanskelig. Det har vært komitemøter hvor anlegg har vært diskutert, men befaringer har ikke vært mulig å gjennomføre. For første gang siden oppstart av denne prisen ble det ingen nominasjon i 2020.

Årets grønne park er NAMLs utmerkelse som deles ut av oss som bransjeorganisasjon. Gjennom å sette fokus på gode og viktige grøntanlegg vil vi styrke tilliten til næringen og heve dens omdømme i samfunnet. Prisen

“Årets grønne park” ble innstiftet og første gang delt ut i 1989. Følgende statutter legges til grunn ved utnevnelsen:

- a) At parken har høy estetisk og bruksmessig verdi, også sett i forhold til anleggets omgivelser
- b) At det fagmessige nivå på skjøtsel og drift ligger høyt
- c) At parken er tilgjengelig for allmennheten

KOMPETANSEFORUM BNL

Dette er BNL fellesskapets resurs og samlende forum når det gjelder de formelle utdanningsløp i næringen. NAML deltar i Kompetanseforum, der utdanning på flere nivå er på dagsorden. 2020 har vært preget av forberedelser til læreplanfornyelse

BNL har en egen rekrutteringsside www.vibygger.norge.no med egen facebookside og felles kampanjer for rekruttering til byggenæringen.

Høsten 2020 ble det startet et arbeid med å få møte med Opplæringsutvalget i Viken fylkeskommune. målsettingen var å belyse problemer med rekrutteringen til de små fagene.

Tidlig januar 2021 ble dette møtet gjennomført med påfølgende møte i Yrkesfagopplæringsnemda.

Resultatet ble at Viken fylkeskommune vil starte et arbeid for å kunne etablere et regionalt senter for et eller to fag. Dette senteret vil kunne være en fagressurs for skole med få elever i faget. Anleggsgartnerfaget er her faget som nok vil bli piloten. Denne piloten vil kunne danne grunnlag for alternative opplæringstilbud andre steder i landet. En slik løsning har vi jobbet med å få prøvd lenge! Nå starter arbeidet med å konkretisere og realisere.

MILJØFORUM BNL

Miljøforum har utarbeidet en handlingsplan og vi som medlem må sørge for at bransjene følger opp denne. BNL mener det er behov for en helhetlig politikk som kombinerer gode løsninger for miljø og klima med verdiskaping og konkurransekraft. Målene er ambisiøse, men også realistiske. Daglig leder i NAML er en del av dette forumet.

Et resultat av samarbeidet er BNLs politikkdokument Grønt Skifte. Dette arbeidet finner dere her:

<https://www.bnl.no/siteassets/dokumenter/rapporter/bnls-politikk-gront-skifte.pdf>

ETISK HANDEL NORGE

NAML er medlemmer i Etisk Handel Norge. Etisk handel Norge er en medlemsorganisasjon og et ressurscenter for bærekraftig handel. Deres formål er å fremme ansvarlig forretningspraksis i leverandørkjeder slik at handel bidrar til å ivareta menneske- og arbeidstakerrettigheter, samfunn og miljø. Alle medlemmer rapporterer årlig til om fremdrift på etisk handel.

NAML har valgt i være medlem for å kunne påvirke i arbeidet Etisk Handel Norge gjør. Et område som Etisk Handel Norge har stort fokus på er steinindustrien. De er sterkt rådgivende til mange av våre byggherrer. Vi vil være med å påvirke hvilke krav for eksempel Statsbygg, Bergen Kommune, Viken fylkeskommune, Rogaland fylkeskommune blir anbefalt å stille.

BNL Byggenæringens Landsforening

BNLs hovedsatsingsområder for 2017 – 2020 er:

BNL skal representere en konkurransedyktig, bærekraftig og seriøs byggenæring. BNL samler hele byggenæringen og består i dag av 15 bransjer, inkludert Norske murmestres landsforening, som representerer nesten 4200 bedrifter og 76000 årsverk. BNL har hatt flere bransjesamlinger i perioden for å få innspill til prioriteringer. Som arbeidsgiver- og næringspolitisk organisasjon arbeider BNL med saker særlig knyttet til arbeidsgiver-, nærings-, utdanning- og kompetanse-, klima-, energi- og miljøpolitikk og seriøsitet i byggenæringen på vegne av de tilsluttede bransjeforeningene og deres medlemmer.

Juridisk bistand

BNL håndterer et stort antall henvendelser fra bedriftene innenfor hele det arbeidsrettslige og tariffrettslige feltet - alt fra mindre spørsmål til løpende bistand gjennom større prosesser knyttet til eksempelvis større nedbemanninger og virksomhetsoverdragelser. Bistanden består i stor grad av juridisk rådgivning gjennom telefon, epost og møter. I tillegg gis bistand i en rekke forhandlingsmøter og i forbindelse med rettslige prosesser for domstolene. Ettersom bedriftene er spredt over hele landet, innebærer dette arbeidet til tider relativt mye reisevirksomhet. BNL har holdt en rekke kurs og foredrag for medlemsbedriftene innen temaene arbeidsrett og tariff iblant annet innen tariffavtale og tillitsvalgte, arbeidstid, arbeidsgivers styringsrett, ansettelse og oppsigelser. Disse kursene har blitt svært godt mottatt av medlemsbedriftene og det har blitt etterspurt flere kurs.

BNLs generalforsamling 2020

Årets generalforsamling i BNL ble for første gang gjennomført digitalt på Teams 9. juni 2020. Dag Andresen gikk av som styreleder i BNL og Haakon Tronrud (Norsk Eiendom) ble valgt til ny. Torkild Korsnes (Rørentreprenørene Norge) ble valgt til ny nestleder for ett år. Nina Aasland (Utleieforeningen) gikk ut av styret og Eirik Gjelsvik (EBA) kom inn i styret. I tillegg så består styret nå av; Bjarne Hønningstad (Treindustrien), Hans. K. Meling (NML), Åsmund Østvold (Byggmesterforbundet), Benth A Eik (Boligprodusentene) og Jørgen Evensen (EBA).

Byggmesterforbundet ut av BNL

På Byggmesterforbudets landsmøte ble det vedtatt å melde forbundet ut av BNL. Den formelle utmeldingen skjedde 1. juli og Byggmesterforbundet vil dermed være ute av BNL ved årsskiftet. Styret i BNL jobber høsten 2020 med å se på konsekvensene dette får for BNL og hvordan BNL skal skodd fremover for å jobbe for en bærekraftig, lønnsom og seriøs byggenæring.

Koronaviruset

Koronaepidemien har preges BNLs arbeid i stor grad fra slutten av februar 2020. Vi merket økt pågang fra bedrifter med spørsmål fra den tid. NHO satte krisestab fra 28.02 og etablerte en egen koronagruppe med deltakere fra alle landsforeninger. NHO opprettet dialogmøter mellom bedrifter og myndigheter hver mandag. Disse møtene ble etter hvert digitale. BNL satte krisestab da Norge stengte ned 12. mars.

Det har vært tett koordinering med NHO og bransjeforeninger når det gjaldt innspill til regjeringen på strakstiltak og krisepakker. BNL hadde også tett dialog med ulike departement, KS, statlige aktører m.m om tiltak for å unngå en stor krise for vår næring og utviklet i samarbeid med en rekke aktører i bransjen en koronapakke for byggenæringen.

BNL opprettet temaside om koronaside på nett i samarbeid med NHO og de andre landsforeningene med råd til bedriftene. NHO opprettet også en egen koronatelefon hvor BNLs advokater bisto. Ukene fra nedstengingen og spesielt frem til påskeferien opplevde både BNL og bransjens rødglødende linjer 24 -7. Det er fortsatt mange spørsmål fra medlemsbedrifter – selv om pågangen har avtatt noe etter sommerferien.

Bransjestandard om smittevern på byggeplass

Siden byggenæringen skulle fortsette å holde hjulene i gang, så utarbeidet også BNL en smittevernsveileder for byggeplass i løpet av den første uken etter nedstengingen. Denne veilederen har i perioden vært oppdatert

i tråd med nytt regelverk og er blitt oversatt til polsk og engelsk, og etter hvert også utviklet til å bli bransjestandard. Bransjene har utviklet også egne smittevernsveiledere for servicemarkedet, byggevarer og transport. Hvordan krisen rammet bedriftene ble også jevnlig målt av NHO gjennom egne undersøkelser hvor også BNL hadde og fortsatt har egne spørsmål knyttet til blant annet ordreservert og lærlinger.

Lønnsoppgjøret 2020

Mandag 3. august startet Fellesforbundet og Norsk Industri opp igjen årets frontfagsoppgjør. Oppgjøret skulle opprinnelig gjennomføres i mars, men ble utsatt på grunn av koronasituasjonen. På overtid 21. august kom Norsk Industri og Fellesforbundet til enighet i årets frontfagsoppgjør. Partene ble til slutt enige om en økonomisk ramme på 1,7 prosent. Rammen består av fjorårets lønnsoverheng, effekter av sentralt oppgjør, samt beregninger for lønnsglidning, det vil si sannsynlig resultat fra lokale lønnsforhandlinger.

Fellesoverenskomsten for byggfag startet lønnsforhandlingene med Fellesforbundet 6. august og det ble enighet i meklingen mandag 24. august nesten 16 timer på overtid. Det ble et krevende oppgjør midt under en pandemisituasjon som skalper stor usikkerhet for bedriftene, men BNL er tilfredse med å ha unngått konflikt. Det ble gitt et generelt tillegg på 0,50 i timen og oppgjøret er innenfor rammen i frontfaget. Videre kom partene til enighet hvordan vi skal tilrettelegge for kvinner på brakker. Det er gjennomført en rekke endringer i overenskomsten i forbindelse med en teknisk revisjon i tariffperioden.

Garanterte minstefortjenester: For fagarbeidere: 215,5 per time, for arbeidstakere uten fag- eller svennebrev: 194,4 per time. For arbeidstakere med minst ett års bransjeerfaring 202,5 per time. Unge arbeidstakere under 18 r: 130,3 per time. Akkordtariffene: Påslagsprosenten per 1. oktober for murerfaget er 4,04 prosent.

Det er sendt ut tariffnytt med oversikt over alle endringene. Dette ligger også på BNLs nettside. Oppgjørene ble vedtatt i uravstemninger høsten 2020.

Søkertall yrkesfag 2020

Totalt var det 4.289 som søkte seg inn på vg1 bygg- og anleggsteknikk i år, mot 4.188 i fjor. Fjoråret var en nedgang fra 2018, da 4.550 søkte seg inn på utdanningsprogrammet. For året 2020/2021 er det 4.372 som har søkt seg til vg2 bygg- og anleggsteknikk, mens 3.397 har søkt om læreplass. Dermed er totalt 12.058 søkere til bygg- og anleggsfagene i år, som er økning fra 11.927 i fjor. For jenter er økningen på 771 opp fra 636 i 2019. Helt siden 2012 har det vært en økning av kvinner til bygg- og anleggsteknikk, og siden 2012 er antall kvinnelige søkere doblet seg, fra 370 til 771 søkere. For TIP har også fått en økning av søkere av både gutter og jenter. Det var totalt 397 flere søkere, med 55 flere gutter og 342 flere jenter.

Rekruttering

BNL-fellesskapets arbeidsgruppe for rekruttering samarbeider aktivt i rekrutteringsarbeidet. BNL har kartlagt hvilke rekrutteringstiltak som fungerer best hos bransjene, og sett på muligheten til å arbeide annerledes og smartere. Det er jobbet frem en egen kommunikasjonsplan for rekruttering og BNL har inngått en avtale med Oslo kommune for å legge til rette for samarbeid mellom prosjektet Nye Tøyenbadet, skole og arbeidsliv for å styrke rekruttering, inkludering og mangfold i bygge- og anleggsnæringen. I forbindelse med søknadsfristen til videregående skole publiserte BNL positive saker på Facebook og hadde oppslag i media om rekruttering. Det er også satt i gang arbeidet med en digital BoligABC til bruk i skoleverket og oppdatering av vibyggnorge.no i forbindelse med ny tilbudsstruktur.

Nye lærerplaner/fagfornyelsen

Gjennom fagfornyelsen har det i 2019 vært arbeidet med nye læreplaner for yrkesfagene. Disse skal tre i kraft høsten 2020. Det ble nedsatt læreplangrupper i alle lærefag og programområder. Bransjene i BNL-fellesskapet har deltatt i læreplangruppene for sine fag. BNL har gjennom faglig råd for bygg- og anleggsteknikk koordinert arbeidet og gjennomgått alle læreplaner. Jørgen Leegaard har vært leder i rådet.

I den nye læreplanen for bygg og anleggsteknikk vil blant annet HMS, teknologi og bærekraftig utvikling bli viktigere enn tidligere. Leegaard ledet arbeidet i faglig råd med å slutføre arbeidet med de nye lærerplaner for bygg og anleggsteknikk for VG2 og VG3 vinteren 2020. Etter dette arbeidet ble fullført ble de sendt på høring 15. august 2020. Nye læreplaner vil bli fastsatt av myndighetene våren 2021.

Høringsvar - Liedutvalget og Opplæringsutvalget

BNL levert høringsvar til Kunnskapsdepartementet på to omfattende offentlige høringer som vil få stor betydning for fremtidens videregående skole og fagutdanning: Liedutvalget NOU 2019: 25 Med rett til å mestre. Struktur og innhold i videregående opplæring og Opplæringsutvalget NOU 2019: 23 Ny opplæringslov.

Ny etterutdanning

Digitale byggeplasser krever digital kompetanse i alle ledd. I januar 2020 startet første av seks moduler i "Den digitale fagarbeider for byggenæringen" - en ny studiepoenggivende etterutdanning ved Fagskolen Oslo Akershus. Dette er et resultat fra påtrykk fra partene hvor bevilget regjeringen i fjor penger til et bransjeprogram til tiltak for å styrke kompetansen i byggenæringen og industrien

Læreplasser i bygg og anlegg

Kunnskapsdepartementet slapp tallene for søkere som hadde ved utgangen av fjoråret fått godkjente lærekontrakter. Ved utgangen av 2019 hadde 86 prosent av søkerne som gikk bygg og anleggsteknikk fått seg læreplass.

Prognoser og statistikk

BNLs årlige medlemsundersøkelse for 2020 viste at bedriftene fortsatt skal ansette og er optimistiske på bedriftenes vegne, men lønnsomheten er lav og flere tåler ikke svingninger i økonomien. Nesten halvparten av bedriftene i byggenæringen har problemer med å få tak i fagarbeidere. I enkelte bransjer er det enda vanskeligere. Undersøkelsen var slutført rett før koronakrisen slo inn.

NHOs koronaundersøkelser som hyppig er blitt gjennomført fra mars bekrefter at selv om næringen holder hjulene i gang, har det vært og fortsatt er store utfordringer for næringen spesielt knyttet til ordreserverve. (se mer under punktet om korona)

Prognosesenteret leverte rapport til BNL i slutten av mai 2020 som viste en dyster bølgedal for byggsektoren. Koronapandemien og tiltakene for å begrense smitten sender norsk økonomi inn i en lavkonjunktur. Samlet sett ventes det en betydelig nedgang i aktiviteten i bygge og anleggsmarkedet på rundt 4 prosent i år. Til sammenligning var nedgangen under finanskrisen på 2 prosent. Det er forventet en nedgang for byggsektoren på 8 prosent. Det ble levert ny rapport i november 2020. Her ble dette bildet justert og nedgangen forventes ikke å være like stor. Rapportene fra Prognosesentret er eksklusive for bransjenes medlemmer.

Revidert Statsbudsjett 2020 (Mai 2020)

BNL har spilt inn følgende til revidert nasjonalbudsjett:

- Seriose bedrifter må sikres oppdrag, det skaper sysselsetting av fagarbeidere og lærlinger
- Enova må endres slik at det kan brukes til å øke etterspørselen etter bærekraftige løsninger
- Husbanken må sikres tilstrekkelig utlånskapital
- Kommunene må få dekt sine ekstrautgifter slik at nødvendig vedlikehold og investeringer ikke utsettes, i tillegg bevilges 10 mrd. til å stimulere oppdrag og holde hjulene i gang
- Lærebedrifter må prioriteres ved offentlige oppdrag og i støtteordningene

Statsbudsjett 2021 (Oktober 2020)

BNL har spilt inn følgende til revidert nasjonalbudsjett:

- Kommune- og fylkesøkonomi
- Gryteklare offentlige prosjekter må ut i markedet nå!
- Kompensere inntektstap – må sørge for at oppdrag ikke blir salderingspost
- Bærekraftig og grønne investeringer
- Øke kommunenes investeringsmidler med 10%, slik KS har bedt om.
- Forutsigbarhet i statlige investeringer
- Statlige midler til Statens vegvesen, Nye veier, Bane Nor, Statsbygg mv
- Påvirke Enovas mandat til trinnvis energieffektivisering

NTP-prosessen

Samferdselsdepartementet har endret prosessen med ny Nasjonal Transportplan gjennom å løfte ansvaret opp i departementet. BNL har bidratt gjennom å delta på statsrådets innspillmøter med næringen, både i november 2019 og i september 2020. I tillegg har vi svart på høringen av alle transportetatenes innspill til ny NTP. BNL er opptatt av at NTP brukes som et verktøy for å gjenreise økonomien etter Covid 19. Det er videre viktig med forutsigbarhet, både for entreprenørene som skal gi tilbud og bidra til å nå klimamålene, og for investeringer i industrien. Videre mener BNL man må prioritere drift og vedlikehold, slik at man tar vare på verdiene. Vedlikeholdte veier er sikrere for brukere og enklere og billigere å drifte. Det er også viktig å investere i jernbanen, slik at man legger til rette for transportbehovene i industrien.

Rapport fra Byggkvalitetutvalget

Kommunal- og moderniseringsminister Nikolai Astrup fikk overlevert rapporten fra Byggkvalitetutvalget 5. februar 2020. I høringssvaret som ble levert 1. september, argumenterte BNL for å opprettholde ansvarsrettssystemet og systemet med tiltaksklasser, fordi vi mener det sikrer kvalitet og seriøsitet. BNL støtter mer kontroll og tilsyn, og anbefaler å opprette et førstelinjetilsyn, slik det ble anbefalt i rapporten Enkelt å være seriøs. BNL mener også det er behov for informasjon om kompetanse og mener myndighetene må ta ansvar for et system som tilgjengeliggjør kompetanse i foretak. BNL understreket også behovet for en registreringsplikt for viktige og kritiske arbeider i ROT-markedet i seeiendom.no, jf. Forslaget i rapporten Enkelt å være seriøs

Energi og miljø

NHP-nettverket med 19 samarbeidende organisasjoner som har gjennomført den fjerde nasjonale handlingsplanen for bygg- og anleggsavfall (NHP₄), hadde et aktivt år, med BNL som nettverksleder. Hensikten er å bygge kompetanse i byggenæringen og avfallsbransjen om bygg- og anleggsavfall, farlig avfall og avfallsminimering slik at materialgjenvinningen kan øke, avfallet minimeres og farlig avfall behandles forsvarlig. Nesten alle møter i 2020 har foregått på Teams pga. korona.

Det viktigste NHP-nettverket har levert i 2020 er forslag til ny nasjonal handlingsplan for bygg- og anleggsavfall for de kommende tre årene; 2021 t.o.m. 2023. Det vil bli den femte i rekken siden 2001.

Foruten NHP₅ arbeidet NHP-nettverket blant annet med følgende:

- Har oversatt flere veiledere og informasjonsark rettet mot byggeplass til polsk og engelsk.
- Nettsiden www.byggemiljo.no som er felles for nettverket er oppgradert og nye veiledere er publisert.

- Dialogen med Miljødirektoratet om regelverket for nyttig bruk av betongavfall som er lettere forurenset med blant annet seksverdig krom, endte med revidert regelverk og forskrift som nå er gjeldende. Denne gjør gjenvinning enklere og mer forutsigbar for næringen, og det er forventet høyere materialgjenvinning av BA-avfall som følge av dette etter 2020.
- NHP-nettverket deltar i et prosjekt om seksverdig krom i betong, ledet av NGI.
- Flere større møter om avfallsminimering (herunder ombruk). Kunnskapsoppbygging.
- NHP-nettverket eier Byggavfallskonferansen som har vært arrangert årlig de siste 12 år med 250-300 deltakere. (Konferansen i februar 2021 måtte avlyses pga Corona).

BNL har fortsatt å utvikle sin politikk om sirkulær økonomi. Analysen over sirkulær økonomi for bygg, anlegg og eiendom som ble utviklet sammen med bransjene har vært populær både blant bransjene og utenfor BNL. Analysen peker på tiltak, miljøvennligheten av tiltakene og hvem som må stå for utførelsen. I 2020 har vi utviklet et politikkdokument om rammebetingelser for en sirkulær økonomi for byggenæringen.

Deloitte har utført et kartleggingsarbeid for myndighetene som KLD skal bruke for å lage en strategi for sirkulær økonomi i Norge. Hovedrapporten fra Deloitte, som BNL har gitt innspill til siste år, peker på byggenæringen som en av de viktigste sektorene i den sirkulære økonomien. Vi kan forvente oss viktige forslag i strategien som skal foreligge før sommeren 2021.

Rapporten om BAE-sektorens klimagassutslipp basert på SSBs utslippsdata for Norge, som BNL fikk utarbeidet i 2018, har vært særdeles nyttig faktarapport både for BNL og andre i næringen. Rapporten ble helt sentral da BNL avga innspill til Klimakur 2030 fra Miljødirektoratet våren 2020. BNL har også gitt innspill til kommunalministeren om hvordan man skal få ned klimagassutslipp fra bygg.

Forskning og utvikling

BNL har hatt en god dialog med Forskningsrådet for å få til bedre finansiering av prosjekter i vår næring. Byggenæringen kan nå søke en rekke programmer spesielt innen grønn omstilling og bærekraft. Et eget program rettet spesielt mot bygg, anlegg og eiendom er forventet utlyst tidlig i 2021.

BAE-rådet

BNL har gjennom 2020 hatt sekretariatet og ledelsen av BAE-rådet. Dette er et samarbeid mellom de åtte største organisasjonene i bygg-, anleggs- og eiendomsnæringen. Vervet går på omgang, to år av gangen, men BNL har påtatt seg forlengelse med to nye år (ut 2021).

Innspill til revidering av A-krim strategien

BNL har bidratt med innspill til NHO sitt bidrag til Arbeids- og sosialdepartementet i tillegg til at vi har sendt et eget svar til departementet. BNL er opptatt av:

- o Regjeringen må bidra til å spre Omforente seriøsitetsbestemmelser
- o Transparent informasjon og informasjon om kvalifikasjoner
- o HMS-kort med kompetanse, herunder nasjonal ID-korts rolle i dette

Videre samarbeid gjennom SMSØ og med NHO.

Tyverier på byggeplass

Etter flere meldinger om økning av tyverier fra byggeplass, gjennomførte BNL en undersøkelse i januar 2020 og oppdaterte veileder for bedrifter for tyverisikring i samarbeid med politiet og Finans Norge. Undersøkelsen viste at en av fem bedrifter i den utførende delen av byggenæringen er blitt rammet av tyverier fra byggeplass det siste halvåret.

Ny HMS-kort løsning

BNL har jobbet for å få en forbedret digital løsning i lengre tid for HMS-kortene og i januar/februar lanserte Arbeidstilsynet en ny løsning for bestilling av HMS-kort. Det innebærer en enklere bestillingsløsning og en ny påloggingsmetode til å administrere HMS-kort er rett rundt hjørnet. Fra høsten 2020 ble det lansert en ny HMS-app som vil gjøre det enklere å innhente bilder og legitimasjonskopier av ansatte i virksomheten.

Kampanje Handle Hvitt

Våre kunder handler hvitt» er en kampanje som mobiliserer seriøse bedrifter til å fronte budskapet; våre kunder handler med seriøse aktører som følger spillereglene. BNLs bedrifter ble invitert til å delta i kampanjen som ble gjennomført i samarbeid med SMSØ sommeren 2020.

Veileder for valg av seriøse bedrifter

Veileder for valg av seriøse bedrifter ble lansert i november 2014 og oppdateres fortløpende ved nytt regelverk og nye veiledere. Sist oppdatert sommeren 2020.

Digitalisering i byggenæringen

BNL startet i september arbeidet med å videreføre Digitalt Veikart 1.0 i et Digitalt Veikart for Byggebransjen 2.0. Jon Karlsen, tidligere administrerende direktør i Glava AS, ble engasjert som prosjektleder. Prosjektet er planlagt rettet mot lederne i byggenæringen, for å gi dem økt innsikt og skape engasjement i den videre digitaliseringen av næringen. Digitalisering er kun et verktøy, men et helt nødvendig verktøy, skal man kunne møte den økende konkurransen, økte krav til bærekraft og økte krav til miljøriktige løsninger. Digitalt veikart ble lansert høsten 2020 og rådene fra rapporten følges opp videre politisk.

NORSK KOMMUNALTEKNISK FORENING

En ideell organisasjon som formidler kunnskap innenfor de kommunaltekniske fagområdene. Foreningens kjerneområder er bygg og eiendom, byggesak, plan og miljø, vann og avløp, veg og uteområder.

NAML er representert i programkomite til messen. Messen er en nasjonal messe for ansatte i kommunene fra det kommunaltekniske området. Det er viktig å være synlig for dette markedet.

NORDISK SAMARBEID – NORDISKE PRESIDET

Medlemmer i Nordisk Presidium (NP) er Landsforeningene i Danmark (DAG), Sverige (STAF), Finland (VAR), Island og Norge.

Fra 2019 har Kennet Lundin Sverige presidentvervet. Sekretariatet for Nordisk Presidium blir håndtert av NAML ved Merete Bellingmo. Kennet Lundin representerer også Norden i mange sammenhenger i ELCA.

2 møter er avholdt i 2020. det planlegges en nordisk konferanse. Pga. pandemi er denne nå planlagt i våren - 2023. Konferansen planlegges avholdt i Helsinki, Finland.

August 2021 planlegges det nå et møte mellom anleggsgartner bedrifter i Norden og anleggsmaskinleverandører. Dette vil være i forbindelse med Have &Landskap utstillingen i Slagelse DK. Målsettingen vil være å kartlegge og avdekke behovet innen elektriske anleggsmaskiner for å innfri de behov som markedet nå krever.

EUROPEISK SAMARBEID

European Landscape Contractors Association - ELCA.

ELCA sitter på mange ressurser som NAML og Norge kan ha til disposisjon og benytte i mange sammenhenger. ELCA har nå åpnet alle sine møter digitalt og inviterer alle inn. Vil derfor oppfordre til å melde seg på disse.

FAGBLADER

NAML er i jevn kontakt med Park & Anlegg Fagartikler, Byggeindustrien, aviser og nettsteder om aktuelle saker for vår bransje.

Samarbeidet med fagbladet P&A er svært godt. I 2020 har NAML bidratt med innspill og tema til flere artikler. Bladet har artikler på et høyt faglig og aktuelt nivå. Bladet blir sendt til samtlige medlemmer via et kollektivt abonnement.

Kollektivt abonnement gjelder også alle våre medlemmer for det danske fagbladet "Grønt miljø". Mange av våre medlemmer abonnerer også på "Utemiljø" som gir spesialpris til våre medlemmer.

INNKJØPSAVTALER

NAML har i 2020 hatt samarbeidsavtaler med disse leverandørene:

Ahlsell

Asak

Adv-firma Berngaard

Byggmakker

Brødrene Dahl

Industriverktøy

Tryg

LOMAX maskinutleie

Advokatfirma Codex v/ advokat Tryti.

Norsk naturgjødning

Sixt bilutleie

I tillegg har vi gjennom fellesskapet i BNL innkjøpsavtaler. Disse finnes på Fordelstorget:

<https://www.mlf.no/fordelstorget/hjem/fordelsavtaler/>

Fordelstorget samordner innkjøpsavtaler på vegne av 3200 bedrifter i til sammen 9 bransjeforeninger i bygge- og anleggsnæringen. Fordelstorget kan spare medlemmene for både tid og penger. Det er gode innkjøpsbetingelser på alt du kan trenge til din bedrift. Det er et bredt spekter av samarbeidspartnere.

Det finnes gode tilbud bl.a. innen:

- Drivstoff
- Mobiltelefoni
- Yrkesskadeforsikring
- Personalforsikringer
- Bedriftsforsikringer
- Byggsikkerhetsgarantier
- Varebiler
- Dekk og felger
- Elektronisk kjørebok
- Digital markedsføring
- Kredittvurdering og inkassotjenester

ORGANISASJONEN NAML

TILLITSVALGTE

Styrets sammensetning:

Styrets leder	Karsten Raddatz
Styrets nestleder	Tim Fosvold
Styremedlem	Ruben Høie
Styremedlem	Arnt Ofstad

Varamedlem til styret:

Jon Throndsen

Kim Short

Representant til NHO og BNL representantskap:

Karsten Raddatz

Varamedlem er styrets nestleder, eventuelt annen med avklaring i styret.

Kontrollkomiteen:

Einar Braathen

Rune Tangen

Valgkomite:

Sigurd Boasson, Håkon Skaaret, Øyvind Johansen

Landsstyret

Det har i perioden vært avholdt 7 møter for landsstyret (LS)

ARBEIDSMILJØ

Arbeidsmiljøet blant ansatte i sekretariatet er godt, og virksomheten medfører ingen negativ påvirkning av det ytre miljø.

Vi har i 2020 fortsatt vårt gode og positive samarbeidet mellom NHO/BNL og NAML.

Vi vil også fremheve det positive samarbeidet med de andre bransjeforeningene i felleskapet som vi er en del av.

Sykefraværet har i 2020 ligget under 2 %.

MEDLEMMER

Medlemstallet er i NAML pr.1.3.2021 er 76 medlemsbedrifter og 14 skoler/opplæringskontor.

Utmeldte i løpet av 2020 er 1 bedrift: FRENT

3 nye medlemsbedrifter i 2020:

- Grønne Uterom as
- Millstein as
- TNT Landskap as

Alle medlemmer i NAML er obligatorisk medlem i NHO og fellesskapet i BNL. Oversikt over våre medlemmer med oppdatert liste tilgjengelig på vår hjemmeside NAML.no.

SEKRETARIATET

NAML har to ansatte:

Merete Bellingmo, daglig leder

Bjørn Aakerholt, fagansvarlig fra 13.3.2020

Tor Jørgen Askim, fagansvarlig sluttet til 1.4.2020

OVERORDNEDE MÅLSETNINGER

Arbeidsprogrammet vedtatt på årsmøtet 2020 og gjeldene strategiprogram har vært grunnlaget for arbeidet i sekretariatet

LOKALITETER

NAMLs sekretariat har kontorer i Middelthunsgate 27, Oslo. Fram til 1.4.2020 hadde vi også kontorlokaler i Trondheim.

Kontoret i Oslo er etablert i et kontorfellesskap med bransjeforeninger i BNL, BNL og NHO.

REGNSKAPSFØRER

Regnskaper føres av NHO Service og Amesto.

REVISOR

Pricewaterhouse Coopers as. 0106 Oslo

ØKONOMI

ÅRSOPPGJØR 2020

Inntekter kr 4 625 545.-

Utgifter kr. 4 520 674 -

Positivt driftsresultat kr. 104 872.- ordinært før skatt.

KOMPETANSETILSKUDD

Det er ikke utbetalt kompetansetilskudd for aktiviteter i 2020 til regionene.

Beholdning i balansen nå pr.31.12.2019 kr 257 384.- lik 2019.

For 2020 er gjort vedtak etter søknader i LS som ennå ikke er effektivert til utbetaling i 2020. Utbetaling vil skje i 2021. Beløpet her er på totalt kr. 70 000.- Alle aktiviteter er gjennomført i regi av region Øst.

Oslo 18.2.2021

